

Nu troer jeg, at der er blevet spillet for meget med dette Ord: „vistnok“ og „vist nok“; thi vi maae husse paa, hvem Bevisbyrden i dette Tilfælde paaligger. Saasnart det maa siges endog blot at være tvivlsomt, om der ikke ved Tiendefjendelsernes Afgivelse er taget et Hensyn af ganske samme Charakter som ved Contractens Indgaaelse, saa vilde det jo være aabenbart uretfærdigt, om man ikke ogsaa der tog det Hensyn til den bestaaende Tilstand, som man erkjender at der maa tages ved Contracten. Det er ikke den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 3die Valgfreds (C. C. Møller), som her har at føre Bevis; saasnart man blot maa indrømme ham, at det er „vist saa“, at der ved disse Kjendelsers Afgivelse er taget et saadant Hensyn som det omspurgte, saa troer jeg, at det er „vist nok“ til at tage Hensyn dertil ved en saadan Lovs Behandling. De, der vilde foreslaae Forandringer, maae godtgjøre, at intet saadant Hensyn er taget eller har kunnet tages.

Tscherning: Ja, dersom jeg indrømmede, at det var vist, saa var det en anden Sag, men jeg paastaar det Modsatte; jeg siger, det er vist aldeles umuligt; thi det vilde efter min Mening være aldeles forkeert. Dersom det skulde forholde sig saaledes, som det ærede Medlem sagde, at der i Instruxen til Tiendecommissionerne var givet Anvisning paa at gjøre noget Saadant, saa beklager jeg dem, for hvem den er skreven; men jeg tvivler paa, at en saadan Instrux nogensinde er udsærdiget; thi det vilde være det Samme, som at paalægge de Bedkommende at summere 7 $\frac{1}{2}$ og 9 $\frac{1}{2}$ og et Stykke røget Flæsk sammen; det er incommensurable Størrelser, man derved bringer ind i Beregningen, men det lader sig ikke gjøre. Jeg kan ikke troe, at den ærede Minister har ganske noie overveiet Forholdet, naar han har stillet de frit afsluttede Contracter paa lige Fod med Tiende-Afsløsningen. Tienden er en Contract under Forudsætning af en Appel og Dom; den afgjøres igjennem et Lovmiddel. Regjeringen har ved Loven givet en Delegation til en speciel Domstol, om man saa vil kalde det, for at afgjøre, hvorledes der skal deles Parterne imellem efter de factiske For-

hold og de Contracter, der ere afsluttede, og man er kun bleven staaende ved den første Afgjorelsemaade under den Forudsætning, at man ikke vilde være kommen til en anden eller bedre ved at lade den overordnede Commission afgive sin Kjendelse. Saaledes gaaer det ikke med private Contracter. Ved Tienden er der fastsat, at der indenfor Grændserne af de factiske Muligheder skal leveres saa og saa stort et Quantum Sæd, og det er vistnok paa ingen Maade ved Parternes frie Billie; thi deres frie Billie staaer kun som det Tilfældige, og det Absolute er Lovens delende Magt ved en Commission. Dernæst er der sagt: Tiedet for dette Korn skulle I have en Priis i Penge, og denne Priis skal udfindes saaledes, at det bliver den, som Modtageren med Rimelighed kunde have faaet under de Forhold, hvorunder han lever. Nu gjælder det altsaa at faae denne Lov saaledes ordnet, at man saa nær som muligt kommer til at give enhver Tiendemodtager det, han kunde have faaet, naar han havde faaet Tienden i Korn eller i Kjørvæn, og det er af den allerlocalteste Natur. Det er altsaa ligeoverfor Tienden en Nødvendighed at udfinde, saavidt muligt, den locale Priis; dersom man kunde finde den for ethvert Sogn, var det endnu bedre end at finde den for hvert Amt. Jo mere man localiserer Beregningen af Tienden, desto bedre; den frie Contract staaer aldeles udenfor. Hvad nu mit Endringsforslag angaaer, saa vil jeg endnu engang henstille til den ærede Forslagsstiller, om han vil optage det i Loven, eller om han hellere vil holde sig til den fgl. Resolution saaledes, som den nu er. Jeg har ingen Interesse af at paatrænge Loven denne Skikkelse.

C. C. Møller: Jeg vil kun sige, at, dersom de Størrelser, som den ærede sidste Taler kaldte incommensurable, ikke vare af anden og vanskeligere Natur end de, han anførte, saa vilde jeg nok paatage mig at regne ud, hvormeget det vilde blive. Naar jeg veed, hvormeget hans røgede Kjød veier, og hvad Torveprisen er derpaa, saa skal jeg meget godt kunne lægge det sammen baade med 9 og 10 Sk. Det er en Misforstaaelse af den ærede